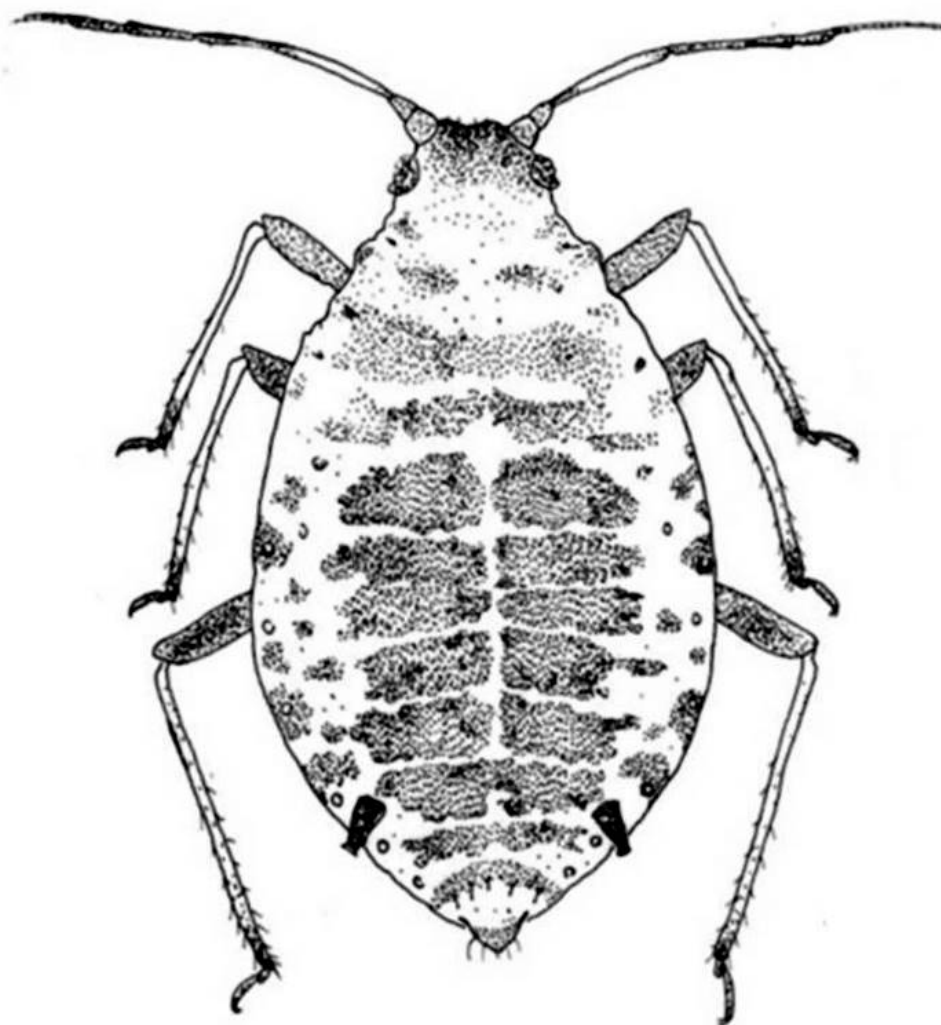

Rovarász Híradó

A Magyar Rovartani Társaság tájékoztatója
77. szám, 2015. március

Tartalom:

Rovarász kortársaink — MRT-hírek — Hirdetés — Rövid hírek
Könyvismertetés

Rovarász Híradó

a Magyar Rovartani Társaság
negyedéves tájékoztatója

A tájékoztatóban megfogalmazott vélemények nem minden esetben tükrözik a Szerkesztőbizottság és a Magyar Rovartani Társaság vezetőségének álláspontját.

A Rovarász Híradót alapította 1989-ben: Nagy Barnabás

Felelős szerkesztő: Haltrich Attila (HA)

Szerkesztőbizottság: Balázs Klára (BK), Jenser Gábor (JG), Mészáros Zoltán (MZ), Merkl Ottó (MO), Nagy Barnabás (NB), Rozner István (RI), Szalóki Dezső (SzD), és Szócs Gábor (SzG).

Szerkesztőség:
BCE, KeTK, Rovartani Tanszék,
1118 Budapest, Ménesi út 44.
Telefon: 4826219
drótposta: attila.haltrich@uni-corvinus.hu

Magyar Rovartani Társaság (MRT)
1088 Budapest, Baross utca 13.
www.magyarrovartanitarsag.hu

A Magyar Rovartani Társaság célja és feladata a rovartan általános művelése, elsősorban a magyarországi rovarvilág kutatása és vizsgálata, valamint a rovar-tani ismeretek terjesztése.

Elnökség (2014)
Elnök: Vig Károly
I. alelnök: Merkl Ottó
II. alelnök: Szócs Gábor
Titkár: Puskás Gellért
Előadásszervező titkár: Koczor Sándor
Szerkesztő: Merkl Ottó
Pénztáros: Szalóki Dezső
Ellenőr: Balázs Klára
Jegyző: György Zoltán

Ülések – a nyarat kivéve – minden hónap harmadik péntekén a **BCE Kertészettudományi Karán, az „E” épület E/2 termében (Budapest XI., Ménesi út 45), délután 4 órakor.**

Illusztráció

Címlapon:

Fekete őszibarack levéltetű

Brachycaudus prunicola Kaltenbach, 1843

Rajz: Pataki Ervin

Dr. Pataki Ervin tagtársunknak március 13-án adták át ünnepélyes keretek között, a Földművelésügyi Minisztériumban az **Életfa Emlékplakett Gyémánt fokozatát**. Ezt a díjat csak igen kevesen vehetik át, ugyanis nem csak „kiérdemelni” kell, de meg is kell „élni”. Amíg ugyanis a bronz fokozatot 70 éves korban, az ezüstöt 80, az aranyat 90 éveseknek adják, addig a gyémántot csak a 100. életévet betöltötték kaphatják. És nem akármikor, csak nemzeti ünnepen, és csak ha a kerek évforduló előtt vagy után nem telt még el 8 hónap (mi ezt így nem tudtuk, Ervin bácsi 96 éves volt, amikor először fel szeretettük volna terjeszteni, akkor közölték az illetékesek, hogy sajnos nem lehet, meg kell várni a 100-at...)

De megélni sem olyan könnyű ám ezt a kort, főleg nem a 20. században. Olvasom, hogy Radnóti Miklós, akivel együtt volt munkaszolgálatos Ervin bácsi (Bor rézbányáiban), akár élve is maradhatott volna. Ő ugyanis, a tábor kiürítésénél áttette magát az első transzportba, mivel az a hír járta, hogy akiket később indítanak útnak, azokat kivégzik... Végül az utolsónak maradók maradtak életben, mivel a partizánok felszabadították a tábort. De Radnótit addigra már elindították az „erőltetett menettel” nyugatnak. Ervin bácsi viszont több társával együtt megszökött. Comblövet kapott, végül ugyanott (Borban) kezelték, ahol előzőleg fogva tartották. Igaz, akkor már szabad emberként. Radnóti özvegye, Gyarmati Fanni, tavaly hunyt el 102 éves korában. Pataki Ervin bácsi március 11-én töltötte be a 100-ik életévét... Radnóti vajon hány évet élt volna, ha akkor, annál a „sors-útkereszteződésnél” másként dönt?

„Sic fata volunt”, azaz „a sors akarta így”.

HA

Rovarász kortársaink

Juhász György
(1945.03.04.-2015.01.02.)

Fotó: Haltrich Attila

Juhász György és Mészáros Zoltán a Lepkémúzeum megnyitóján (2003)

Kedves barátunk, „Torta Gyuri” hosszú betegség és sok kínlás után itt hagyott minket, barátait és itt hagyta megvalósult álmát: a Lepkémúzeumot.

Tanult mestersége a cukrászat volt, aminek eredményeit sok gyerek és felnőtt egyaránt sokra becsülte. Szíve azonban a természetbe volt beágyazva, fiatal korától kezdve csodálta, tisztelte az állatokat, mindenekelőtt a rovarokat, szívvel-lélekkel gyűjtötte őket, a természetben közöttük érezte jól magát. Vitte családját, vitte gyerekeit, barátait, hogy az életnek közelebbi-távolabbi ismereteit megossza velük.

1970-ben Lengyelországban kapott munkát, ott ismerte meg feleségét, Janecskát, és ott születtek gyerekei: Zoli és Szilvia. Velük együtt is sokat kirándultak és gyűjtöttek, kedves helyük volt a Mazuri-tavak környéke.

Ahogy nőtt a gyűjtemény, egyre inkább ért benne a gondolat: ne csak ő maga gyönyörködjön a csodálatos rovarokban, őslényekben, csillogó

ásványokban, kristályokban, legyen inkább a nagyra nőtt gyűjteményből egy nyilvános múzeum.

Teltek az évek, átalakította a lakást, fáradhatatlanul dolgozott, barátainak egy része munkatársává vált. Csak néhány nevet sorolok fel közülük: Buzás Balázs, Háczy Tamás, Kőszegi Gábor, Petrányi Gergő, Retezár Imre, Székely Kálmán, Sáfrány József, Náday László, felesége halála utáni élettársa: Fodor Olga, s támogatta őt az Újpesti Önkormányzat is.

A sok, céltudatosan végzett munka eredményeként végül 2003 januárjában megnyílt a megálmodott Lepkémúzeum, igazi múzeumi módszerekkel berendezett kiállításokkal és kutatásra alkalmas gyűjteményekkel (kb. 600 doboz gerinctelen állattal). A kiállítási anyagban tengeri állatok, fossziliák, ma élő állatok koponyái és törzsi kultúrák kultikus tárgyai (maszkok) is szerepelnek.

A Múzeumot sokan látogatták, gyerekek, felnőttek, családok, és gyakran iskolás csoportok is. A tárlatvezető Olga volt, akinek orosz hangzású szavakkal elmondott vezetése sokaknak marad emlékezetében. Néhány alkalommal Krug Ferenc segítségével általános iskolás gyerekeknek és gimnazistáknak szakköri előadásokat is tartottunk.

Többször voltak ideiglenes kiállítások is a múzeumban. Kedves munkatársa volt Juhász Csaba, akinek anyagából emlékkiállítást rendezett. Juhász Csaba trópusi gyűjtőútjait ő fizette, és a gyűjtött anyag a Lepkémúzeum tulajdonába került. 2007-ben iráni kiállítást szervezett. Anyagából egy időben Keszthelyen is kiállítás nyílt.

A Lepkemúzeum 2006-ban „Újpestért” díjat kapott. Temetésén sok újpesti barátján kívül számos rovarász barátja is jelen volt.

Nyugodjál békében, Gyuri, emléked és múzeumod emléke tovább fog élni bennünk, magyar rovarászokban és minden látogatóban. Reméljük, hogy a Lepkemúzeum reménybeli jövője emlékedet meg fogja őrizni.

Mészáros Zoltán

MRT hírek

A Magyar Rovartani Társaság 2015. évi rendes közgyűlése

Időpont: 2015. február 20 (péntek), 16:00 óra. Helyszín: a Magyar Természettudományi Múzeum Semsey Andor előadóterme (1083 Budapest, Ludovika tér 2–6).

A Magyar Rovartani Társaság (MRT) elnöke, Vig Károly – a Közgyűlés levezető elnöke – megnyitójában köszöntötte a Közgyűlés résztvevőit. Bejelentette, hogy mivel a 2015. február 20., 15:30 órára összehívott Közgyűlés határozatképtelen volt, most 16.00 órakor, a Közgyűlés – a résztvevők számától függetlenül – határozatképes.

Fotó: Haltrich Attila

Megállapította, hogy az MRT 40, szavazásra jogosult tagja és 5 szavazásra nem jogosult vendég van jelen. A levezető elnök ismertette a napirendi pontokat, amelyeket a Közgyűlés nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadott. További napirendi pontra nem érkezett javaslat. Ezt követően a levezető elnök György Zoltán jegyző távolléte miatt a jegyzőkönyv vezetésére Puskás Gellértet kérte fel, a jegyzőkönyv hitelesítésére Balázs Klárát és Szőcs Gábort. A Közgyűlés a javasolt személyeket nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta.

1. Tisztikari beszámoló. A Közgyűlés munkája az elfogadott napirendi pontoknak megfelelően a 2014. évre vonatkozó tisztikari beszámolók meghallgatásával folytatódott. A titkári beszámolót Puskás Gellért, az MRT titkára, a társaság 2014. évi pénzügyi tevékenységével kapcsolatos ellenőri jelentést Balázs Klára, a Számvizsgálói Bizottság elnöke, a szerkesztői beszámolót Merkl Ottó, a *Folia entomologica hungarica* szerkesztője ismertette. A Közgyűlés mindhárom beszámolót tartózkodás és ellenszavazat nélkül, 40 „igen” szavazattal, külön-külön megtartott nyílt szavazással elfogadta. A titkári beszámolót követően, pótlólag történt a Magyar Növényvédelmi Társaság Agrozoológiai Szakosztálya kitüntetésének, a *Balás Géza emlékérem* szenior tagozatának átadása Nagy Barnabásnak.

2. A 2015. évi munkaterv és költségvetés elfogadása. A levezető elnök ismertette az MRT 2015. évi munkatervét és a költségvetés tervezetét, amelyet a Közgyűlés 40 szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül, nyílt szavazással egyhangúlag elfogadott.

Kiállított pályázati munkák a Magyar Természettudományi Múzeum előterében

3. Alapszabály-módosítás.

A levezető elnök tájékoztatta a Közgyűlést, hogy az MRT alapszabályának módosítására a törvényi háttér módosulása miatt van szükség, majd bemutatta az MRT Elnöksége és Választmánya által összeállított új alapszabálytervezetet. A bemutatott tervezetet a Közgyűlés 40 szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nél-

kül, nyílt szavazással egyhangúlag elfogadta, és felhatalmazta az elnököt, hogy az elfogadott alapszabályt nyújtsa be a Budapesti Törvényszékre.

4. Lejárt mandátumú tisztségek megújítása. 2014. december 31-én az MRT Választmánya négy tagjának mandátuma járt le (Haltrich Attila, Orosz András, Retezár Imre, Szél Győző). A levezető elnök bemutatta az Elnökség és a Választmány 2015. január 16-i ülésének javaslatait a Választmány megüresedett posztjaira: Haltrich Attila, Kiss Balázs, Orosz András, Retezár Imre, Szél Győző.

A Közgyűlés egyhangúlag elfogadta a tisztségekre tett személyi javaslatokat. Újabb személyre senki nem tett javaslatot. A levezető elnök a Szavazatszedő Bizottság elnökének Ilniczky Sándort, tagjainak Koczor Sándort és Vas Zoltánt kérte fel. A Közgyűlés nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta a Szavazatszedő Bizottság összetételére tett javaslatot és megválasztotta azt. Ezt követően került sor a titkos szavazásra. A szavazatszámolás idejére a levezető elnök rövid szünetet rendelt el.

5. A választás eredményeinek ismertetése. A szavazatok összeszámlálása után Ilniczky Sándor tájékoztatta a Közgyűlést, hogy a beérkezett 40 szavazat közül 40 érvényes volt, majd ismertette a szavazás eredményét. Az összesített szavazatok alapján a MRT Választmányi Tag tisztségre 2017. december 31-ig az alábbi személyeket választotta a Közgyűlés (a név után zárójelben a kapott érvényes szavazatok száma olvasható): Haltrich Attila (40), Kiss Balázs (40), Orosz András (40), Retezár Imre (40), Szél Győző (39).

6. A MRT pályázata eredményeinek ismertetése. Vig Károly tájékoztatta a Közgyűlést a XXXVII. Magyar Rovarászati Napok alkalmából kiírt pályázat eredményéről, majd átadta a díjazotaknak járó oklevelet és tárgyjutalmakat.

Pályamunka kategóriában 3. díjat nyert Lakatos K. Tímea: *Egy gazdaváltó közösség: az akácmagdarázs és parazitoidjai* című dolgozata és Szanyi Szabolcs: *A magyar rovarfajta kialakulása* című munkája, valamint oklevelet kapott Patkó Ferenc: *A viráglátogató bogarak (Coleoptera) és a megporzás* című pályaműve.

Gyűjtemény kategóriában 3. díjban részesült Rozner István: *Bogarak Dobrudzsából* című gyűjteménye.

Fényképek kategóriájában 1. díjat nyert Bodonyi Dóra és Németh Bálint, 3. díjat Sámoly Attila, Szlovik Márton és Varga Ákos.

Bodonyi Nóra, a fotópályázat első helyezettje, átveszi Vig Károlytól az oklevelet

Alkalmazott művészet kategóriában 1. díjat kapott Gáspár Csaba, 2. díjat Danyik Tibor, valamint Szerderkényi Norbert, 3. díjat Huszár Kata.

7. Új tagtársak bemutatása. Vig Károly ismertette azok névsorát, akiknek tagfelvételi kérelmét a Választmány 2015. január 16-iki ülésén elfogadta. A MRT új tagjai (zárójelben az ajánlók): Farkas Sándor (Ábrahám Levente, Keszthelyi Sándor), Hoffmann Viktória (Haltrich Attila, Markó Viktor), Jósmai Júlia Katalin (Szöcs Gábor, Koczor Sándor), Kelemen Dóra (Pénzes Béla, Haltrich Attila), Lohonyai Zsófia (Koczor Sándor, Szöcs Gábor), Mezőfi László (Haltrich Attila, Markó Viktor), Orgován Edit (Koczor Sándor, Szöcs Gábor), Sojnóczki Annamária (Haltrich Attila, Markó Vik-

tor), Süle Dániel (Szalóki Dezső, Merkl Ottó), Vuts József (Puskás Gellért, Somay László).

8. Indítványok. A Közgyűlés utolsó napirendi pontjaként indítványok benyújtására volt lehetőség. Vig Károly tájékoztatta a Közgyűlést, hogy előzetesen sem írásban, sem szóban nem érkezett indítvány, majd megkérdezte a Közgyűlést, hogy kíván-e valaki élni ezzel a lehetőséggel. A nemleges válasz megállapítása után megköszönte a résztvevők aktív közreműködését, és bezárta a MRT 2015. évi rendes Közgyűlését.

Puskás Gellért

Rövid hírek

Könyvbemutató Simontornyán: *Simontornya ízeltlábúi – In memoriam Pillich Ferenc*

Száz éve, 1914-ben jelent meg ifj. Pillich Ferenc (1876–1948) monográfiája az „*Aus der Arthropodenwelt Simontornya's*” azaz a „Simontornya ízeltlábúi”. A város jeles gyógyszerésze és nemzetközileg is ismert entomológusa a kezdeti 15 éves gyűjtő és kutató munkájának eredménye volt ez könyv. A Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság, melynek tagjai javarészt a Magyar Rovartani Társaság tagjaiból tevődnek össze, elhatározta, hogy a 100 éves évforduló alkalmából elindít egy két éves gyűjtő és feldolgozó programot 2013–2014-ben, amely felméri a jelenlegi helyzetet Simontornyán és környékén.

Fotó: <http://simontornyaiavar.hu/galeria/?album=1&gallery=72>

Tisztában voltunk azzal, hogy a rendelkezésünkre álló két év eredményei meg sem közelíthetik Pillich Ferenc több évtizedes munkájának eredményeit, mégis jelentős adatokkal szolgálhattunk a terület rovtani állapotáról kiegészítve az előző monográfiát. 2015. február 7-én a simontornyai vár nagytermében gyűltek össze a kutatás

ban résztvevő szakemberek és a nagyszámú helybeli érdeklődők. Az összeívetelt Csöszné Kacz Edit

Simontornya polgármesternője nyitotta meg méltatva Pillich Ferenc szerepét a város életében. Tóthné Unghy Ilona ny. iskolaigazgató, a Simontornya Múltjáért Alapítvány elnöke ugyancsak meleg szavakkal emlékezett meg városuk jeles személyiségéről. Máté Imréné a simontornyai vár igazgatója bemutatta a várat és a várost. Ezután a jelenlevő kutatók és érdeklődők megkaphatták a *Simontornya ízeltlábúi – In memoriam Pillich Ferenc*, a Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság monográfiáját, amely a kétéves kutatási eredményeket tartalmazza.

Pillich 1914-es monográfiája 4005 ízeltlábú faj adatait tartalmazza. A jelenlegi kétéves kutatásunk több mint 2600 tételt rögzített. Kiegészítésként Horváth András (MTA) áttekintést adott Simontornya környékének növényvilágáról is. Az ízeltlábúak közül kiemelkednek a pókok (Araneae) fajok. Pillich 225 fajt említett a monográfiájában, a mi gyűjtéseink 166 fajt jelentettek, ebből 81 faj nem szerepelt Pillichnél. Ugyancsak jelentős változások találhatók Simontornya egyenesszárnyú-faunájában, ahol az 1914-es leírás 23 fajával szemben 58 fajt tudtunk kimutatni, ebből 34 a területre új. A 2013–2014-ben gyűjtött bogárfajok száma 587, amelyekből 188 újabb fajjal bővül az eredeti 1931 bogárfajt tartalmazó Pillich monográfia. Ugyancsak jelentős a programunk keretében gyűjtött lepkék és legyek fajsza, a lepkék 187, a kétszárnyúak 118 fajjal növelték Simontornya ízeltlábúinak listáját. A kötetben szereplő ízeltlábú-rendekben a fent említetteken kívül szintén jelentős változások vannak, amiért érdemes forgatni a kiadványunkat.

MEGHÍVÓ

A Magyar Biodiverzitás-kutató Társaság és
a Simontornyai Vár
tisztelettel meghívja Önt a

Simontornya ízeltlábúi

In memoriam Pillich Ferenc
című könyv bemutatására

2015. február 7-én 13 órakor a vár képtárába

A tanulmánykötet Pillich Ferenc 1914-ben megjelent nagyszabású munkájának állít emléket egy újabb, 2014-ben lezárult széleskörű zoológiai felmérés eredményeinek bemutatásával.

A bemutató előtt 11 órakor várostörténeti séta indul a várból Pillich Ferenc nyomában Tóthné Unghy Ilona helytörténész vezetésével

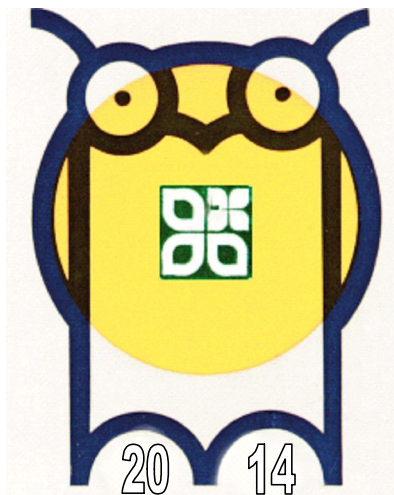
Részvételi szándékát, kérjük, előre jelezze a vár elérhetőségein:

Simontornyai Vár
7081. Simontornya, Vár tér 10.
E-mail: simontornyai.var@gmail.com
Tel.: 74/486-354

Rozner István

2014. november 27-én rendezték meg a XLI. Tudományos Diákköri Konferenciát, a Budapesti Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karán

A Növényorvos Szekcióban számos rovarani témájú dolgozatot mutattak be a hallgatók, elnyerve több helyezést, valamint a jogot, hogy képviselhesék Karunkat a 2015 áprilisában, Szegeden megrendezésre kerülő Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK).

A következő témákat mutatták be: (I. díj) **Király Kristóf:** *A telitok dohánytripsz versenyképessége három termesztett növényen* (konzulensek: Fail József, Reiter Dániel); (II. díj) **Boros Noémi:** *A selyemfényű puszpángmoly (*Cydalima perspectalis*) 2014-ben ismert magyarországi elterjedése, tápnövény-preferenciája és a csapdázási lehetőségei* (konzulensek: Vének Gábor, Papp Veronika); (III. díj) **Mezőfi László:** *Vadász stratégiájú pókok életmódja és szerepük az alma kártevőinek gyérítésében* (konzulensek: Markó Viktor, Markó Gábor); (Különdíj) Kószó Viktória: *Atkaölő szerek*

felhasználási sajátosságai a közönséges takácsatka elleni védelemben. (konzulens: Szabó Árpád); (Különdíj) **Oláh Richárd** *Hazánkban előforduló diót károsító Diptera-fajok életmódjának és elterjedésének vizsgálata.* (konzulensek: Vének Gábor, Orosz Szilvia); (BASF Hungária Kft. Agrodivízió különdíja) **Király Kristóf Domonkos:** *A telitok dohánytripsz versenyképessége három termesztett növényen* (konzulensek: Fail József, Reiter Dániel); (Szőlészeti Tanszék különdíja – Apátsági Pincészet Pannonhalma) **Németh Tamás:** *A szőlő fás részeiben fejlődő szaproxilofág bogárfajok* (konzulensek: Deák Tamás, Haltrich Attila); **Korányi Dávid:** *Városi környezetbe ültetett juharfajok Heteroptera együttese* (konzulensek: Haltrich Attila, Markó Viktor, Varga Ákos); **Vajda Fanni:** *Physokermes fajok morfológiai összehasonlító elemzése.* (konzulensek: Haltrich Attila, Szita Éva, Tóbiás István); **Bognár Csengele:** *A dohánytripsz és a nyugati virágtripsz különböző állati eredetű táplálékokon való fejlődésének összehasonlítása* (konzulens: Fail József, Farkas Péter); **Zsigmond Előd:** *Szekszárdi borvidéken előforduló ragadozó atka fajok* (konzulens: Szabó Árpád).

Hirdetés

Egzotikus bogarak – Eladó kb. 1100 egzotikus bogár a világ minden részéből. A bogarak preparálva, felcédulázva és meghatározva kerülnek eladásra több családból. Érdeklődni lehet a (06-1)-208 3152 telefonon vagy az irozner@gmail.com e-mail címen.

Könyvismertetés

A lepkeszet története Romániában

Székely Levente: *Istoria Lepidopterologiei din România. Braşov, 2014, a szerző kiadása, 297 oldal, ISBN: 978-973-0-16548-7. Megrendelhető a szerzőtől: email: levi.szekely@gmail.com; <http://szekelylevente.ro/> Ára: 1.500 HUF (+postaköltség).*

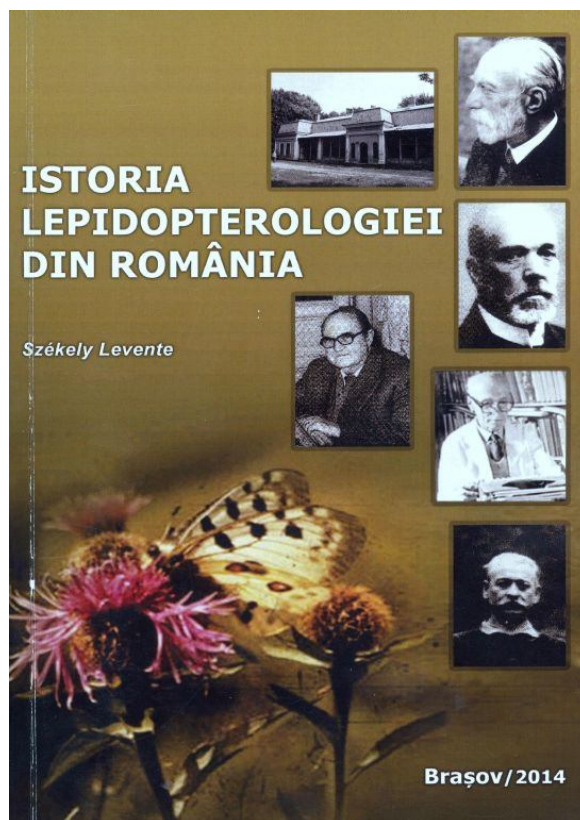
Erdélyi tagtársunk, Székely Levente újabb könyvvel gazdagította a lepkeszeti irodalmat. Már előző lepkes könyveiben is többször olvashattunk nemcsak a lepkekről, hanem a lepkeszet történetéről és magukról a lepkeszekről. Most egész kötetet szentelt ezeknek a „járulékos” témáknak.

A 297 oldalnyi, puhakötésű, ragasztott kötet fejezetcímei a következők (zárójelben a fejezet kezdő oldalának száma): 1. Bevezető (1), 2. A lepkeszet kezdetei Romániában (8), 3. Fontos intézmények a lepkeszet fejlődésében (13), 4. Emberek a múltból (25), 5. Emberek a jelenből (91), 6. Történetek,

emlékek, események, interjúk (141), 7. Képek és dokumentumok (236), 8. Irodalom (279), 9. Névjegyzék (294).

Az egész kötet román nyelven íródott, leszámítva a Bevezetőben közölt egy-egy oldalt kitevő angol, német, magyar és orosz nyelvű összefoglalókat. A bevezető rész tulajdonképpen a lepkészet kezdetét vázolja fel, de különös hangsúlyt kapnak a mostani Románia területén működő természetbúvárok. Így magától értetődő, hogy az erdélyi németiség és magyarság ebben a fejezetben jelentős szerepet játszik. A harmadik fejezet végigveszi a különböző múzeumokat és intézményeket, amelyek valamiképp számítanak a romániai lepkészetben. Különösen értékes az Antipa Múzeum gyűjteményét bemutató rész, és tanulságos a jászvásári, a nagyenyedi és a szebeni múzeum története. A fejezet végén a szerző büszkén mutatja be a romániai lepkésztársaságot, amelynek ő az egyik alapító tagja.

A következő két részben a már elhunyt, vagy még jelenleg is működő lepkészeket ismerteti a szerző. A rövid életrajzok értékét az is növeli, hogy a végén mindenütt olvashatjuk a forrást. Ez a kritikus tudománytörténész munkáját nagymértékben megkönnyíti. A szócikkek tömörek, jól szerkesztettek. Még a nem román anyanyelvű érdeklődő is jól tájékozódhat bennük. És itt, az ötödik rész végén több meglepetés is várja az olvasót: lista azokról, akiktől nem sikerült életrajzi adatot bekérni, lista a más csoportokban specialista entomológusokról, lista a romániai bogarászókról, lista a romániai darazsászókról, lista a romániai legyészekről és pár név az általános entomológiát is művelőkről. Érdekes az a lista is, amiben a magyar és más országbeli jelenleg élő, Romániában lepkészt vagy romániai adatokat közlő kollégákat sorolja fel (ez a lista kiegészítésre szorul, mert hiányoznak belőle a Magyar Természettudományi Múzeum szakemberei). Ugyanilyen lista van a bogarászókra, és

ezen túl Kosztarab Mihály is szerepel, mint Romániából elszármazott, más csoportokban szakember entomológus (volt még jó pár ilyen...). Van egy listánk a moldovai rovarászokról meg a „másokról” is – pontosabban, akik nagy általánosságban érdeklődnek a rovaran és a lepkék után. „És a végén” maga szerző is bemutatkozik.

A kötet másik jelentős fejezete a hatodik, melyben anekdoták, legendák, humoros történetek és interjúk sora olvasható! Csak románul kifejezetten jól tudóknak ajánljuk, mert az apró nüanszokat bizony az elcsángósodott románt beszélő magyar lepkész nem érti! Ezt a részt sok érdekes és számos tudománytörténeti fontosságú kép díszíti, akárcsak a hetediket, ami az eddigi szöveganyag koronája. Nagyszerű képek, pl. a Rothschild gyűjtője, Predota Károly puskával a kezében mereng, hova is lőjön (249. oldal), vagy az 1966-os herkulesfürdői lepkészemlék (256. oldal), vagy ahogy én, mint ifjú titán Szabó Gyula balján a gyimesi mejjesbundámban virítok a Rozsályon (261. oldal), vagy

König Frici bácsi, ahogy tűzi az éjjeli fogást (266. oldal). És a többi! És az utolsó két fejezet igazán fontos: a sok-sok értékes lepkészeti munka bibliográfiája meg a névmutató, ami nélkül a kötet sokkal kevesebbet érne, forrásmunkának használni meg egyenesen bajos lenne.

Nagyszerű ez a könyv. De két nagy hibája van. Az egyik: a képanyag nagyon nehezen látható. Biztosan megérte volna, ha legalább a hetedik rész műnyomó papírra kerül. Talán ez nem növeli meg oly tetemesen az előállítási költségeket, de a képek minősége jelentősen javulhatott volna. És a másik: hogy nem magyarul van! Az első hibát a másodikkal lehetne javítani. Rajta, Levente, várjuk a magyar változatot, a képekkel műnyomó papíron! Reméljük, a költségeid megtérültek, és bele mersz vágni, hogy az Abafi-Aigner és a Szabóky Csaba „lepkészettörténetek” mellé te is odakerülj: magyarul.

Bálint Zsolt

Bezsilla Borbála, 2014: *A lepkék szerelmese. Bezsilla László lepkegyűjtő, entomológus élete és munkássága.* Budapest XV. kerületi Önkormányzat, 96 pp. ISBN 978-963-08-8643-7.

„...A XV. kerület önkormányzata harminc évvel Bezsilla László (1903–1983) halála után gazdagon illusztrált emlékkönyvet adott ki, amit Bezsilla Borbála írt. A közel száz színes oldalon gazdag képanyag teszi a lepkészetben nem járatos olvasó számára is valóságossá a Lepkekirály kalandos életét. Ezen a regényen keresztül elevenedik meg előttünk a letűnt XX század: színészek és költők, katonatisztek és igazgató urak, elvtársak és bajtársak, politikusok és nyárspolgárok, vadásztársak és lepkészbarátok népesítik be a legszínompázatosabb és legnagyobb lepkékkel is gazdagon illusztrált lapokat. Bezsilla Lászlót a természet és az emberek szeretete segítette abban, hogy megvalósítsa azt, amit Borbála lánya szerint olyan sokszor hangoztatott: "A XX. században a II. világháború után a legnagyobb kaland megmaradni ott, ahol születtünk.". Az ötszáz példányban megjelent könyv a XV. kerületi önkormányzattól szerezhető be.”

HA

A Bálint Zsolt és Katona Gergely tollából származó írás Bezsilla Lászlóról, a „Lepkekirályról” az alábbi linken olvasható: <http://lepkeskonyvek.blog.hu/2014/11/06/lepkekiraly>

A képen balról Vojnits András, vele szemben Hangay György, közöttük Bezsilla László, és az ajtó mögül leskelődik két lánya: Bori és Paula. Hangay György rajza